

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 15.5.2006
KOM(2006) 210 galutinis

2006/0069 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Direktyvos 2002/38/EB nuostatas dėl pridėtinės vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, taikymo laikotarpio

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

DĖL 2002 m. gegužės 7 d. TARYBOS DIREKTYVOS 2002/38/EB, iš dalies keičiančios ir laikinai iš dalies keičiančios Direktyvą 77/388/EEB dėl pridėtinės vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms

(pateikti Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

2002 m. gegužės 7 d. Tarybos direktyvoje 2002/38/EB, iš dalies keičiančioje ir laikinai keičiančioje Direktyvą 77/388/EEB dėl pridėtinės vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, vadinamojoje e. prekybos PVM direktyvoje, esama nuostatų, kurios, jei nebus pratęstos, baigs galioti 2006 m. birželio 30 d.

Priimant direktyvą buvo numatyta, kad nuostatos dėl šių paslaugų teikimo vietos ir kai kurios ne ES įmonių darbą lengvinančios priemonės turėtų būti Tarybos persvarstytos prieš pasibaigiant pirmajam jų galiojimo trejų metų laikotarpiui ir, jei reikia, Komisijos pasiūlymu jos turėtų būti pataisytos arba jų galiojimas pratęstas. Persvarstoma remiantis Komisijos ataskaita Tarybai, o ši ataskaita pridėjama prie šio pasiūlymo. Tarybai laiku priėmus Komisijos pasiūlymus dėl paslaugų teikimo vietos (KOM(2005)334) ir dėl pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymo supaprastinimo (KOM(2004)728), nebereikėtų pratęsti šių nuostatų galiojimo termino, kadangi šie daug bendresni pasiūlymai apima priemones, kuriomis užtikrinamas ilgalais Direktyvos 2002/38/EB tikslų įgyvendinimas. Tačiau valstybių narių teisės aktų leidybos darbas Taryboje vyksta lėtai, ir šie pakeitimai nebus įvesti iki to laiko, kai 2002 m. priemonės baigs galioti. Kad šios nuostatos nebaigtų galioti šiemet (tai nebūtų niekam naudinga), Komisijai nelieka nieko kito, kaip laikinai pratęsti jų galiojimo terminą.

2002 m. direktyvoje buvo aiškiai nustatytas pagrindinis tikslas – ištaisyti vienos iš svarbiausių PVM teisės nuostatų trūkumą. Tuo metu, kai buvo priimama Šeštoji PVM direktyva, nebuvo numatoma teikti paslaugas elektroninėmis priemonėmis, ir taikant prieš 2002 m. pakeitimus buvusias nuostatas buvo gauti prasti rezultatai. Negana to, kad jų laikantis nebuvo apmokestinamos trečiųjų šalių operatorių elektroninėmis priemonėmis teikiamos paslaugos, Europos įmonės buvo priverstos apmokestinti šias paslaugas, nepriklausomai nuo to, kur įsisteigęs jų gavėjas. Tai prieštaravo neutralumui, kuris yra svarbiausias dalykas taikant PVM, ir kuriuo siekiama, kad mokesčiai „neiškreiptų konkurencijos sąlygų ir nesudarytų kliūčių laisvam prekių bei paslaugų judėjimui“ (Pirmoji Tarybos direktyva dėl PVM 67/227/EEB).

Kilo klausimas, *kur* šios paslaugos turėtų būti apmokestinamos. PVM yra bendrasis mokestis, kuriuo apmokestinamas prekių ir paslaugų vartojimas, ir norint daryti bet kokią išimtį, reikia priimti specialią nuostatą. Jei dėl technologijų plėtros arba naujos prekybos praktikos atsirasdavo aprėpties spragų, visada buvo įprasta jas taisyti.

Siekiant padėti ne Europos operatoriams laikytis PVM teisės aktų, direktyvoje jiems numatyta supaprastinta registravimo ir deklaravimo tvarka, pagal kurią jie gali tvarkyti reikalus su jų pasirinktu vienu Europos mokesčių administratoriumi. Ši nuostata labai skyrėsi nuo įprastų normų, kai mokesčių mokėtojo prašoma tvarkyti reikalus tiesiogiai su kiekvienu mokesčių administratoriumi, kurio jurisdikcijoje vykdoma apmokestinamoji veikla. Nors nuostata taikoma tik neįsisteigusiems e. prekybos paslaugų teikėjams, naujoviškas šio vieno punkto, skirto PVM prievolei, pobūdis

padėjo įtraukti persvarstymo sąlygą, dėl kurios Komisija ir valstybės narės privalėjo persvarstyti klausimą prieš pasibaigiant trejų metų laikotarpiui. Komisijos ataskaitoje Tarybai daroma išvada, kad 2002 m. direktyva veikė tinkamai, ir jos tikslas buvo pasiektas. Jei nebus priimtas sprendimas dėl atnaujinimo arba pakeitimo, baigsis jos pagrindinių nuostatų galiojimo laikas, o e. paslaugoms turės būti taikomos taisyklės, galiojusios iki 2003 m. padarytų pakeitimų. Siekdama to išvengti, Komisija siūlo dabartines nuostatas, kurių galiojimo laikas baigiasi šiais metais, pratęsti 30 mėn., t. y. iki 2008 m. gruodžio 31 d. Bus turima pakankamai laiko dviems pirmiau minėtiems pasiūlymams priimti, o valstybės narės turės laiko užtikrinti, kad būtų padaryti visi reikiami infrastruktūrų pakeitimai.

Be to, priėmus šį pasiūlymą bus užtikrinta, kad liks galioti su Direktyva 2002/38/EB susijęs Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003, kuriame sprendžiami valstybių narių keitimosi informacija, reikalinga registruojant PVM tikslais e. paslaugų teikėjus iš užsienio, siekiant paskirstyti PVM pajamas tinkamoms valstybėms narėms, klausimai.

- **Bendrosios aplinkybės**

Tarybos direktyva 2002/38/EB buvo priimta siekiant panaikinti nepageidaujamą ir nenumatytą Šeštosios PVM direktyvos pasekmę, kad ES įmonės buvo apmokestinamos ir mokėjo PVM tokiomis sąlygomis, dėl kurių jų veikla atsidūrė nepalankioje konkurencijos atžvilgiu padėtyje, lyginant su veikla, vykdoma trečiojoje šalyje.

Direktyva šis tikslas buvo pasiektas. Šiuo metu pusiausvyra tarp PVM apmokestintų ES ir ne ES operatorių nekelia problemų, ir niekam nebūtų naudinga susigrąžinti prieš priimant direktyvą buvusią padėtį.

Nors tai ir nebuvo svarbiausias tikslas, direktyva padėjo padidinti valstybių narių įplaukas iš mokesčių. Be tų mokesčių, kuriuos surinko ir sumokėjo ne ES operatoriai, registruojami naudojant specialią schemą, įmonės, pasirinkusios galimybę įsisteigti Bendrijoje, greičiausiai sumokėjo nemažai mokesčių. Visą poveikį sunku įvertinti, kadangi bendrovės nutaria įsikurti ES dėl įvairių priežasčių ir kadangi nepraktiška skelbiant statistikos duomenis apie įplaukas iš mokesčių tiksliai atskirti, už kurios rūšies paslaugas, kurioms taikoma direktyva, kiek PVM įplaukų gauta. Papildomas poveikis įplaukoms iš mokesčių buvo tas, kad ES įmonės neteko akstino perkelti savo veiksmus už Bendrijos ribų, kad apsaugotų savo konkurencingumą. Šių trijų veiksmių poveikis patvirtina būtinybę pratęsti nuostatų galiojimo laiką.

Per pastaruosius trejus metus B2C (verslas vartotojui) parsisiųdinimų ir internetu teikiamų paslaugų rinka plėtėsi, jos tapo daug sudėtingesnės nuo to laiko, kai buvo priimta direktyva. Bendrosios muzikos pramonės verslo organizacijos Tarptautinės fonografijos pramonės federacijos (IFPI) duomenimis, skaitmeniniu būdu platinamos muzikos pardavimas per 2005 m. išaugo trigubai. Reglamentavimo ir teisiniai klausimai, pvz., klausimai, susiję su teisių administravimu ir neteisėtais parsisiųdinimais, šiuo metu sprendžiami. Neaiškumas dėl būsimosios apmokestinimo tvarkos būtų žingsnis atgal, o vienintelis būdas jo išvengti – imtis pratęsimo priemonių.

Nepratęsus priemonių, ne tik atsirastų neaiškumas, bet ir būtų atgaivintas nerimas dėl verslo perkėlimo į užsienį, dėl kurio visų pirma ir buvo padaryti pakeitimai 2002 m.

- **Pasiūlymo srityje taikomos nuostatos**

Tai paprasčiausias Direktyvos 2002/38/EB galiojimo laiko pratęsimas. Per tą laiką bus priimti du jau minėti pasiūlymai: KOM(2004)728 ir KOM(2005)334, ir nuostatos, kurių galiojimo laikas baigiasi šiais metais, bus priimtos visam laikui. Šiomis priemonėmis sprendžiami ir administracinių išsipareigojimų supaprastinimo, ir bendrieji paslaugų apmokestinimo vietos klausimai. Visų pirma dėl didelės jų apimties, pažanga rengiant teisės aktus buvo lėtesnė, nei tikėtasi. Šie pasiūlymai turėtų būti greitai priimti, tačiau nebus spėta to padaryti prieš pasibaigiant 2002 m. direktyvos galiojimo laikui.

Siūlomos priemonės, taikomos abi kartu, užtikrins tinkamą ilgalaikį PVM taikymą e. paslaugoms, siekiant Direktyvos 2002/38/EB 5 straipsnyje nustatytų tikslų.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Nuostatos, kurių galiojimo laiką siūloma pratęsti, visiškai atitinka ES nustatytą PVM politiką, kuri išdėstyta Šeštojoje direktyvoje dėl PVM. 2002 m. direktyvos priėmimą nulėmė Šeštosios direktyvos taikymo srities spragos, atsiradusios dėl technologijų raidos ir poreikio užtikrinti vienodą mokesčių taikymą.

2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiriamieji sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

Per pastaruosius trejus metus pagal „Fiscalis“ programą vykusių dviejų seminarų, kurių tikslas buvo stebėti, kaip veikia 2002 m. direktyva, dalyviai, tarp kurių buvo visų valstybių narių atstovų ir daugumos suinteresuotų operatorių atstovų.

Atsakymų santrauka, ir kaip į juos buvo atsižvelgta

Kadangi mokesčių mokėtojų ir mokesčių administracijų santykiai yra sudėtingi, netinka konkrečiai nurodyti, kaip kiekvienas dalyvavo dialoge. Tačiau visi svarbūs klausimai, kurie buvo iškelti, nurodyti Komisijos ataskaitoje Tarybai.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Vienintelis kitas pasirinkimas, kurį turėjo Komisija, būtų buvęs leisti, kad 2002 m. nuostatos nustotų galioti.

Priežastys, kodėl šis pasirinkimas nebūtų buvęs tinkamas, išdėstytos Komisijos ataskaitoje Tarybai.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veikslių santrauka**

Šiuo pasiūlymu bus pratęstas Tarybos direktyvos 2002/38/EB 1 straipsnyje numatytas taikymo laikotarpis, ir taip bus užtikrinta, kad toliau galėtų priemonės, kurių buvo imtasi, siekiant tinkamai apmokestinti tam tikras elektroninėmis priemonėmis teikiamas paslaugas ir radijo ir televizijos transliacijų paslaugas.

- **Teisinis pagrindas**

EB sutarties 93 straipsnis ir Tarybos direktyva 2002/38/EB.

- **Subsidiarumo principas**

Pasiūlymas priklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau išvardytų priežasčių.

Šiuo pasiūlymu yra siūloma paprasčiausiai pratęsti Šeštosios direktyvos dėl PVM priemonės taikymo laikotarpį. Kitos geros alternatyvos nėra.

2002 m. priimtose priemonėse buvo tinkamos ir valstybėms narėms, ir suinteresuotosioms įmonėms. Nėra alternatyvos, kaip geriau pasiekti tikslų, nustatytų pirmąją priemone.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė – direktyva.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Šiuo pasiūlymu pratęsiamas direktyva jau priimtose nuostatos galiojimo laikas. Nėra kitų priemonių šiam tikslui pasiekti.

4) POVEIKIS BIUDŽETUI

Bendrijos biudžetui šis pasiūlymas neturi pasekmių, kurias būtų galima apskaičiuoti.

5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Persvarstymo, keitimo, laikino galiojimo sąlyga**

Pasiūlyme numatyta keitimo sąlyga.

- **Koreliacijos lentelė**

Valstybės narės turi Komisijai pateikti nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos koreliacinę lentelę.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Direktyvos 2002/38/EB nuostatas dėl pridėtinės vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, taikymo laikotarpio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

Atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 93 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,

kadangi:

- (1) Buvo atliktas 2002 m. gegužės 7 d. Tarybos direktyvos 2002/38/EB, iš dalies keičiančios ir laikinai iš dalies keičiančios Direktyvą 77/388/EEB dėl pridėtinės vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, 5 straipsnyje numatytas persvarstymas.
- (2) Atsižvelgiant į šį persvarstymą, siekiant tinkamo vidaus rinkos veikimo ir norint užtikrinti, kad būtų nuolat šalinami iškraipymai, pridėtinės vertės mokesčio priemonės, taikomos radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, turėtų būti toliau taikomos iki 2008 m. gruodžio 31 d.
- (3) Todėl Direktyvą 2002/38/EB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2002/38/EB 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis galioja iki 2008 m. gruodžio 31 d.“

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ OL C [...], [...], p. [...].

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2006 m. birželio 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą ir tų nuostatų ir šios direktyvos koreliacijos lentelę.

Jos taiko tas nuostatas nuo 2006 m. liepos 1 d.

Valstybės narės, tvirtindamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato tokios nuorodos darymo tvarką.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja [...] dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

**DĖL 2002 m. gegužės 7 d. TARYBOS DIREKTYVOS 2002/38/EB,
iš dalies keičiančios ir laikinai iš dalies keičiančios Direktyvą 77/388/EEB dėl pridėtinės
vertės mokesčio priemonių, taikomų radijo ir televizijos transliacijų paslaugoms ir tam
tikroms elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms**

1. APLINKYBĖS

Direktyvoje 2002/38/EB reikalaujama, kad Komisija iki 2006 m. birželio 30 d. parengtų šios direktyvos veikimo ataskaitą ir, jei reikia, pasiūlytų keisti jos veikimo būdą arba pratęsti jos galiojimą. Šia ataskaita vykdoma pirmoji iš šių dviejų pareigų. Be to, Komisija siūlo pratęsti Direktyvos taikymą iki 2008 m. pabaigos. Vengiant kartoti tai, kas parašyta pasiūlymo pratęsti direktyvos taikymą aiškinamajame memorandume, šioje ataskatoje daugiausiai dėmesio skiriama direktyvos praktiniam poveikiui, ir kaip ji iš tiesų veikia.

Priėmus 2002 m. priemones, ES tapo pirmąją mokesčių jurisdikcija, kuri apmokestino elektronines paslaugas, vadovaudamasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nustatytais principais⁴. EBPO e. prekybos apmokestinimo principams buvo pritarta 1998 m. Otavoje. Pagal šiuos principus tuo atveju, kai taikomi vartojimo mokesčiai (pvz., PVM), jie turi būti mokami vartojimo vietoje.

Čia apžvelgiamos paslaugos, kurioms taikoma ši direktyva, ir praktiniai mokesčių administravimo klausimai bei ilgalaikio direktyvos taikymo gairės.

2. ATASKAITOS APRĖPTIS

2.1. E. paslaugos

L priede aptariamos elektroninėmis priemonėmis teikiamos paslaugos apibūdinamos šitaip: „rekomenduojamas 9 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytų elektroniniu būdu teikiamų paslaugų sąrašas“, ir jame pateikiami šie pavyzdžiai:

Tinklalapio tiekimas, tinklalapio svetainės, nuotolinė programų ir įrangos priežiūra.

Programinės įrangos tiekimas ir jos atnaujinimas.

Vaizdų, teksto ir informacijos tiekimas ir duomenų banko prieigų pasiekimas.

Muzikos, filmų ir žaidimų, įskaitant ir atsitiktinio laimėjimo bei lošimo žaidimus bei politinių, kultūrinių, meninių, sporto, mokslinių ir pramoginių transliacijų ir įvykių tiekimas.

⁴ Otavos elektroninės prekybos apmokestinimo sąlygų gairės,
<http://www.oecd.org/dataoecd/45/19/20499630.pdf>

Nuotolinio mokymo tiekimas.

L priede patikslinama, jog paprasčiausias bendravimas elektroniniu paštu nereikia, kad atlikta paslauga yra elektroninė paslauga.

Pateiktų pavyzdžių sąrašas tikrai nėra išsamus, tačiau jį sudarant buvo atsižvelgta į poreikį padaryti jį pakankamai daug apimantį, kad jis apimtų galimas e. prekybos srities naujoves.

Ši teksto dalis buvo papildyta PVM komiteto gairėmis, kurios buvo įgyvendinamos kaip Tarybos reglamento⁵ dalis.

Šitokiu būdu buvo sėkmingai užtikrinama, kad paslaugos būtų aiškiai apibrėžtos. Įvykių raida nesuteikė jokio pagrindo nerimauti, ir šiuo metu nereikia imtis jokių tolesnių priemonių.

2.2. Transliacija

Be to, kad yra taikoma e. paslaugoms, direktyva pakeitė radijo ir televizijos transliacijos apmokestinimo vietą. Čia netaikomos specialios priemonės neįsisteigusiems e. paslaugų operatoriams, neįsisteigę transliuotojai turi registruotis kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jie vykdo apmokestinamąją veiklą.

Nors transliavimo apibrėžimas nesukėlė jokių problemų, išskyrimo iš platesnės e. paslaugų kategorijos kriterijai pastariaisiais metais tapo migloti. Plinta prenumeruojamoji transliacija (*angl. podcasting*), vaizdo perdavimo paslaugos pagal pareikalavimą (*angl. video-on-demand*), tiesioginio perdavimo (*angl. streaming*) ir skaitmeninio transliavimo (*angl. digital broadcasting*) paslaugos, kurių turinys gali būti perduodamas įvairiais būdais. Tas pats turinys gali būti perduodamas internetu, transliuojamas interaktyviais arba įprastais tinklais, arba trečiosios kartos (3G) tinklais.

Transliavimo, telekomunikacijų ir elektroninėms paslaugoms panašėjant, bus vis sunkiau pateisinti skirtingą jų apmokestinimą. Nuorodos į transliavimą Šeštojoje direktyvoje liudija teisės aktų leidėjų lygiavimąsi į paprastesnes tų laikų technologijas. Išskyrus dėl to atsirandantį konkurencinės pusiausvyros nebuvimą, kuris greičiausiai didės laikui bėgant, sunku numatyti, kaip vis sudėtingesnės kintančios technologijos derės su teisės aktų leidėjų darbu, atliktu tais laikais, kai transliavimas buvo daug paprastesnė, ko gero netgi lokalizuota⁶ paslauga.

Per pastaruosius 3 metus įvykusi technologijų raida ir spartus naujų platinimo kanalų plitimas kelia naujų klausimų, kurių sprendimas nenumatytas direktyvoje. Tačiau Komisija svarstys, ar šiuos klausimus įtraukti į teisės aktus, tik po to, kai jie bus išsamiai išnagrinėti.

⁵ 2005 m. spalio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1777/2005, nustatantis Direktyvos 77/388/EEB dėl bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos įgyvendinimo priemones. OL L 288, 2005 10 29, p. 1.

⁶ Naudojimosi transliavimo paslaugomis įtraukimas į tą pačią įtrauką, kaip „įėjimas į pramoginius renginius, teatrą, cirkusą, muziką, pramogų parkus“ ir t. t., tai patvirtina.

3. PRAKTINIS MOKESČIO ADMINISTRAVIMAS

2002 m. direktyva buvo naujoviška priemonė, kurioje buvo numatytos specialios priemonės operatoriams, teikiantiems paslaugas kitur, negu yra įsisteigę. Šia direktyva buvo įvestos naujos sąvokos ir nauja PVM rinkimo tvarka. Šios naujovės turėjo įtakos įmonėms ir mokesčių administratoriams. Be to, buvo nerimaujama, kad su e. prekyba susijusios technologijos ir protokolai gali pasirodyti nesuderinami su mokesčių rinkimu, ir netgi iškeltas PVM, kaip bendrojo mokesčio, kuriuo apmokestinamos visos prekės ir paslaugos, gyvybingumo klausimas.

Patirtis parodė, kad nerimauta buvo be pagrindo, o sistema sukelia tik nedidelių kasdienių veikimo problemų. Tai būtų pagrindinė prielaida toliau naudotis šia sistema, jos nepakeitus.

Dėl daugelio naujų su mokesčiais susijusių aspektų reikėjo skirti ypatingą dėmesį jų kruopščiam įgyvendinimui. Komisijos tarnybos glaudžiai bendradarbiavo su mokesčių administratoriais ir kitais suinteresuotaisiais asmenimis. Buvo surengti du „Fiscalis“ seminarai, užmegzti ryšiai su keletu prekybos veikėjų, įskaitant profesionalius patarėjus ir infrastruktūros tiekėjus. Be to, Komisijos tarnybos drauge su EBPO sprendė e. prekybos mokesčių klausimus, ypač daug dėmesio skyrė vietos, kurioje naudojama paslauga, nustatymo gairėms.

Tai pasirodė naudinga vertinant direktyvos veikimą ir nustatant galimus sunkumus. Kalbant apie bendrą nuostatų veikimą, galima pasakyti, kad jomis buvo pasiekta numatytų tikslų ir kad nereikia skubiai keisti teisės aktų, reikėtų tik pratęsti jų taikymo laiką. Kita vertus, išsamaus taikymo aspektus buvo sunku numatyti, ir nenuostabu, kad tam tikrus klausimus būtina paminėti atliekant bendrąją apžvalgą.

Siekdama padėti tai padaryti, Komisija surengė du „Fiscalis“ seminarus. Per pirmąjį seminarą daugiausia dėmesio skirta padėti valstybėms narėms įvesti ir naudoti naujas nuostatas. 2004 m. įvykusiame antrajame seminare buvo apžvelgta, kaip šios nuostatos veikia, ir buvo siekiama nustatyti, kurie klausimai gali sukelti sunkumų. Ir verslo, ir agentūrų atstovų, kuriems svarbūs kiti e. prekybos reglamentavimo aspektai, dalyvavimas buvo labai naudingas.

3.1. Ryšys su vieno langelio schema

Komisijai ir valstybėms narėms greitai pasidarė aišku, kad nauja bendra identifikavimo vieta ne tik pasiteisino e. prekyboje, bet pasirodė, kad tai perspektyvus būdas klausimams, susijusiems su sunkumų keliančiais prekybos Bendrijoje aspektais, spręsti. Taip atsirado vieno langelio schema (VLS), kuria remiantis buvo pateikta daugybė pasiūlymų, kaip supaprastinti PVM prievolės vykdymą⁷. Numatoma jos taikymo sritis daug platesnė negu labai konkreti sritis, kuriai taikoma e. prekybos paslaugų schema.

⁷ KOM(2004)728. Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 77/388/EEB siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą, pasiūlymas; Tarybos direktyvos, nustatančios išsamias Direktyvoje 77/388/EEB numatyto pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiems asmenims, neįsisteigusiems šalies teritorijoje, bet įsisteigusiems kitoje valstybėje narėje, taisykles, pasiūlymas; Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 dėl administracinio

Ne visus e. prekybos paslaugų schemas galima pritaikyti daug platesnėje srityje. Pasiūlytas VLS modelis skiriasi kai kuriais aspektais, ypač surinktų mokesčių tvarkymo būdu, nors dauguma tikslų iš esmės sutampa.

VLS apima daug daugiau veiklos negu e. prekybos paslaugų schema. Būtų neveiksminga naudoti abi schemas, todėl numatoma, kad e. prekybos schema įsilies į VLS.

VLS pasiūlyme buvo nurodyta 2006 m. liepos 1 d. data, sutampanti su e. paslaugų direktyvos galiojimo pabaigos data. Tačiau Taryboje darbas vyksta daug lėčiau, negu Komisija galėjo įsivaizduoti. Tą patį reikia pasakyti ir apie pasiūlymą dėl paslaugų teikimo vietos⁸, kurį irgi buvo numatyta įgyvendinti 2006 m. liepos 1 d., sudarant galimybę toliau taikyti Direktyvoje 2002/38/EEB nustatytas taisykles dėl vartojimo vietos.

Kol įsigalios šie pakeitimai, dabartinė speciali schema ir apmokestinimo vietos nustatymo taisyklių galiojimas turės būti pratęstas. Tačiau jei nuostatos nebus atnaujintos, iškils tie patys probleminiai apmokestinimo klausimai. 2003 m. pakeitimai dabar yra įsigalėję ir nekelia didelių problemų pramonei. Atvirkštinio mokesčių sistemos pakeitimo, pvz., sugražinimo į padėtį, buvusią prieš 2003-uosius metus, šiuo metu nepageidautų nei operatoriai, nei mokesčių administratoriai.

3.2. Kasdienio veikimo klausimai

Įgyvendinant direktyvą, buvo išreikštas nerimas dėl administracinių ir reikalavimų laikymosi sunkumų, kilsiančių ne Europos bendrovėms, parduodančioms e. paslaugas Bendrijoje. Laikas parodė, kad šios bendrovės nebuvo taip apsunkintos, kaip buvo manoma.

Dauguma ne Europos bendrovių įvykus pasikeitimams neįgavo naujų prievolių. B2B (verslas verslui) sudaro didžiąją dalį internetu teikiamų paslaugų. Šiuo atveju prievolė tenka Europos vartotojams. Šias paslaugas gaunančios įmonės turi atsiskaityti už PVM vietiniams mokesčių administratoriams.

Tik tuo atveju, kai ne Europos bendrovė teikia paslaugas ne įmonėms arba galutiniams vartotojams ES, apmokestinama bendrovė. Nustatyti, ar klientas yra įmonė, ar ne, dažniausiai galima atlikus patikrinimą ir remiantis jo metu gauta informacija. Tai iki šiol nesukėlė didelių problemų, išskyrus kelis atvejus.

Ne ES bendrovė, privalanti rinkti ir pervesti mokesčius pagal direktyvą, turi tris galimybes, kaip tai daryti. *Pirmoji* galimybė – įsisteigti kurioje nors valstybėje narėje. Tokiu atveju bendrovė veiktų remdamasi tais pačiais pagrindais kaip ir Europos įmonės. Daugeliui operatorių šis būdas atrodo priimtinausias. Tai daryti juos skatina patrauklus taikomo PVM dydis, tačiau pasirodė, kad kai kurios bendrovės pasirinko įsisteigimo vietą dėl kitų, su PVM nesusijusių, priežasčių.

bendradarbiavimo nuostatų, diegiant vieno langelio schemą ir pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo tvarkos, pasiūlymas.

⁸ KOM(2005) 334. Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 77/388/EEB dėl paslaugų teikimo vietos, iš dalies pakeistas pasiūlymas.

Antroji galimybė, kurią suteikia neįsisteigusiems operatoriams šiuo metu taikomos nuostatos, – užsiregistruoti kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje operatorius vykdo apmokestinamą veiklą, tačiau jose neįsisteigti. Ši galimybė nesukėlė didelio susidomėjimo. Panašu, kad užsiregistruoti 25 kartus ir turėti tiek pat įvairių įsipareigojimų, pasirodė nepatrauklu.

Siekiant išvengti, kad trečiųjų šalių įmonėms būtų užkrauta nepagrįsta našta, direktyvoje pateikta *trečioji* galimybė – užsiregistruoti tik vieną kartą pasirinktoje „identifikavimo valstybėje narėje“ nauja supaprastinta tvarka. Tokiu atveju PVM nustatomas ir renkamas remiantis kliento valstybės narės standartiniu mokesčio tarifu. Galiausiai surinkti mokesčiai turi būti mokami identifikavimo valstybės narės mokesčių administratoriui, pateikiant standartinės formos ataskaitą, kurioje išsamiai aprašyta įvairiose valstybėse narėse atliekama apmokestinamoji veikla. Be to, buvo sukurta sistema, kuria siekiama užtikrinti, kad tinkama mokesčių dalis ir patvirtinimui reikalingi duomenys būtų perduodami tinkamai valstybei narei⁹. Administraciniu požiūriu neįsisteigę operatoriai atsidūrė panašioje padėtyje kaip įsisteigę apmokestinamieji asmenys, tvarkantys reikalus tik su vienu mokesčių administratoriumi.

3.3. Apmokestinimo vietos nustatymas

Buvo pateikta duomenų įrodančių, kad gali kilti konfliktas dėl apmokestinimo vietos nustatymo, naudojant įgaliojimo adresą (pagal direktyvą – vieta, kurioje įsisteigęs klientas), ir griežto tikros vartojimo vietos aiškinimo. Sąskaitos pateikimo adresas dažniausiai nurodo vartojimo vietą, tačiau ji ne visada atitinka tikrąją vartojimo vietą. Kadangi paslaugos, kurioms taikoma direktyva, tampa vis judesnės, tai gali tapti probleminiu klausimu. Kai kuriomis aplinkybėmis pasekmės gali būti trečiųjų šalių mokesčių teisių pažeidimas, o tai neatitinka direktyvos tikslo. Kai tikra vartojimo vieta nustatoma ne ES šalyje, kyla klausimų dėl derėjimo su EBPO principais ir Europos Teisingumo Teismo praktika, susijusia su direktyvos teritoriniais apribojimais (pvz., *Trans Tirreno Express/Ufficio Provinciale Iva C-283/84* ir *Kohler/Finanzamt Dusseldorf-Nord C-58/04*).

Šiuo metu nėra Bendrijos gairių, kaip tinkamai atlikti patikrinimus, ypač tais atvejais, kai esama alternatyvų. Galima būtų pateikti tam tikrų gairių, kaip patikrinti kliento buvimo vietą, ypač jei operatorius veikia sąžiningai, tačiau prieš tai darant reikėtų gauti patvirtinimą, kad esama didelės problemos. Šeštosios direktyvos 29a straipsniu Tarybai leidžiama priimti įgyvendinimo priemones. Tai galėtų būti tinkama priemonė, jei jos naudojimas pateisinamas.

3.4. Geografinis suskirstymas

Nors e. prekyba dažniausiai laikoma veikla, atliekama nepaisant sienų, iš tiesų yra daug pavyzdžių, kai tarptautiniai operatoriai skirsto klientus geografiniu pagrindu. Taip atsitinka dėl daugelio priežasčių, įskaitant komercinius tikslus, autorių teisių apribojimus ar kitus reglamentuojamojo pobūdžio įpareigojimus. Be to, operatoriui dėl to gali būti lengviau spręsti ES PVM klausimus.

⁹ 2003 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003, laikinai iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 218/92 dėl administracinio bendradarbiavimo netiesioginio apmokestinimo (PVM) srityje su elektronine prekyba susijusių papildomų priemonių atžvilgiu, OL L 264, 2003 10 15, p.1.

Kai nustatoma, kad svetainėje lankosi asmuo iš ES (tai gali būti daroma naudojantis geografinės vietos nustatymo programine įranga), jis automatiškai nukreipiamas į ES svetainę, kurioje PVM prievolė sudarant sandorius yra įprasta. Dažniausiai tai nekelia jokių problemų, o nauda yra ta, kad užtikrinama, jog parduodant ES esantiems klientams tinkamai skaičiuojamas PVM, kadangi šie pardavimai yra atskirti nuo kitos veiklos.

Apeiti šias sistemas nėra lengva, tačiau turint pasiryžimo ir žinių to įmanoma pasiekti. Motyvacija gali būti didesnis pasirinkimas ar mažesnės kainos (kurios nebūtinai priklauso nuo PVM), arba paprasčiausia užgaida. Kad ir kokia būtų priežastis, pasekmė yra ta, kad ES vartotojas gauna apmokestinamą paslaugą naudodamasis šaltiniu, kuris nėra skirtas ES sandoriams. Nėra įrodymų, kad šis reiškinys būtų plačiai paplitęs, tačiau jis gali sukelti sunkumų šiaip jau sąžiningiems mokesčių mokėtojams.

Kadangi direktyvoje nenurodyta riba, mokesčiai gali būti pradėti taikyti įvykus vieninteliui sandoriui. Operatoriui sunku laiku nustatyti tokį „pašalinio poveikio“ sandorį, dėl kurio jis gali būti apmokestintas. Tuo metu, kai buvo priimama direktyva, šis padarinys nebuvo numatytas, ir nėra jam tinkamos nuostatos.

Mokesčių administratorius praktiniais sumetimais turėtų būti skatinamas atkreipti dėmesį į šiuos retkarčiais ar netyčia įvykusius sandorius ir tol, kol jie tebėra reti ar atsitiktiniai, atitinkamai elgtis, atsižvelgiant į jų retumą ir atsitiktinį pobūdį. Jei manoma, kad tai būtina norint užtikrinti atitiktį ir nuoseklumą, PVM komitetas gali svarstyti, kokių priemonių reikia imtis, ir, jei tinka, tai patvirtinama taikant 29a straipsnį.

3.5. Kliento mokesčių mokėtojo statusas

Priimant visus su mokesčiais susijusius sprendimus svarbiausia patikrinti kliento mokesčio mokėtojo statusą, tačiau direktyvoje nepateikta jokių gairių, kaip operatorius turėtų tai padaryti. Šiuo atžvilgiu nuostata dėl elektroninėmis priemonėmis teikiamų paslaugų iš esmės nesiskiria nuo visų kitų apmokestinamųjų sandorių, ir pardavėjas privalo pasirinkti remdamasis visa įmanoma gauti informacija. Šios paslaugos ypatingos tik tuo, kad dauguma e. paslaugų sandorių sudaromi tuojau pat, yra mažai laiko apsvarstyti sprendimą arba vėliau jį pataisyti.

Kai kurie operatoriai pareiškė nuomonę, kad jiems turėtų būti leista patiems spręsti remiantis žiniomis, kurias galima patikrinti tuojau pat PVM greitų informacijos mainų sistemos (GIMS) duomenų bazėje. Nors iš pirmo žvilgsnio tai atrodo išmintinga, sumanymas turi tam tikrų trūkumų. Nors GIMS yra internetu teikiama paslauga, kuri suteikia galimybę tuojau pat patvirtinti kliento PVM identifikavimo numerio galiojimą, negalima tikėtis, kad naudojantis šia sistema galima būtų galutinai nustatyti mokesčio mokėtojo statusą. Tai tik vienas platesnio proceso etapas. Tačiau šiuo metu GIMS suteikia verslo įmonės identifikavimo priemonę, o PVM numerio, kurį būtų įmanoma patikrinti, nebuvimas dažniausiai yra *prima facie* nuoroda, kad tiekėjas turi reikalų ne su apmokestinamu operatoriumi. Komisija toliau gerins GIMS kokybę ir veiksmingumą. Įmonėms paprašius, ji neseniai buvo išplėsta, kad būtų galima susidoroti su prašymų patikrinti pluoštais.

Tačiau reikėtų aiškiai ir nuosekliai nustatyti, koks patikrinimo lygis yra priimtinas atliekant sandorius internetu. Kai kurios valstybės narės jau sutiko, kad vykstant nedidelės vertės realiu laiku įvykstantiems sandoriams užtenka paprastos kliento deklaracijos, tačiau ne visiems mokesčių administratoriams tai gali būti priimtina.

Šis klausimas reikalauja išsamesnio apsvaistymo, ypač jei gali būti pateikta įrodymų, kad teikiant paslaugas elektroninėmis priemonėmis atsiranda ypatingų aplinkybių.

3.6. Lygiavertiškumo klausimai

Kaip jau buvo minėta, komercinė veikla, kuriai taikoma direktyva, labai išsiplėtė. Kai kurias atvejais tai buvo natūralus augimas, kai naujos technologijos tuojau pat rasdavo savo vietą rinkoje. Kitais atvejais komercinė veikla plėtėsi pereinant nuo tradicinių prie skaitmeninių žiniasklaidos priemonių. Leidybos pramonei abiem atvejais pasekmės yra svarbios ir ilgalaikės.

Ši pramonė naudojosi Šeštosios direktyvos H priedo nuostatomis dėl spaudos leidiniams taikomo sumažinto PVM tarifo. Šios priemonės privalumai labai vertinami, dažniausiai manoma, kad taip padedama siekti platesnių viešosios tvarkos tikslų. Diskutuojant dėl 2002 m. direktyvos, dažnai buvo keliamas klausimas, ar kokios nors lygiavertės priemonės galėtų būti taikomos elektroninei leidybai, laikantis neutralumo įvairių platinimo kanalų atžvilgiu. Tačiau dėl paties perėjimo prie skaitmeninės technikos pobūdžio būtų kilę daugybė sunkumų. Elektroninė leidyba sudaro galimybę atsirasti daugeliui naujų funkcijų, dėl kurių paslauga vis labiau tolsta nuo tradicinės leidybos ir artėja prie bendrųjų elektroninių ryšių ir platinimo paslaugų. Būtų beprasmiška bandyti atpažinti ir išskirti elektroninio turinio kategoriją, kuri būtų tiesioginis spaudos leidinių atitikmuo, ir jai taikyti specialią apmokestinimo tvarką.

Skaitmeninės technologijos bus naudojamos vis dažniau, o leidybos pramonės laukia pereinamasis laikotarpis. Plečiantis interneto galimybėms, laikraščiai vis mažiau skaitomi, ir netgi pajamos iš reklamos nedidėja. Knygų turinys lengvai (bent jau techniniu požiūriu) ir dažnai pateikiamas skaitmeninėmis priemonėmis. Vartotojai vis dažniau renkasi skaitmeninį turinį, skirtą platinti tik internetu. Suvokusi šį procesą ir suprasdama poreikį spręsti uždavinius, susijusius su Europos kultūros paveldu ir mokslo žinių kaupimu, Komisija ėmėsi skaitmeninių bibliotekų iniciatyvos¹⁰.

Sunku įsivaizduoti, koku būdu šiuo atveju galėtų būti naudingai taikomos fiskalinės priemonės. H priede numatyti sumažinti tarifai negali būti tiesiogiai taikomi skaitmeninei aplinkai. Tačiau skaitmeninių technologijų raida neverčia suabejoti, ar tikslinga toliau taikyti sumažintą PVM spaudos leidiniams. Tačiau iš tiesų negrąžinamų PVM, taikomų kai kurioms įstaigoms, pvz., universitetams ir bibliotekoms, vis daugėja. Nors Komisija apie tai žino, ji mano, kad šioje ataskaitoje netinka spręsti šio klausimo.

¹⁰ KOM(2005)465 galutinis, 2005 9 30 – Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, pavadinimu „i2010: skaitmeninės bibliotekos“.

3.7. Azartiniai žaidimai ir lošimas.

Nuo 2003 m. lošimo, žaidimų ir lažybų internetu populiarumas labai išaugo.

Daugeliu atvejų tai daroma naudojant internetinį elektroninį žaidimą arba elektroninį portalą, kuriame dalyviai gali lažintis vieni su kitais arba žaisti dėl bendros sumos. Paslaugos teikėjas dažnai elgiasi ne kaip „lošimo namai“ arba kaip bukmekeris, o gauna pelno iš mokesčio už prieigą arba naudojimąsi. Visiškai aišku, kad teikiamos paslaugos yra apmokestinamosios elektroninėmis priemonėmis teikiamos paslaugos, kurioms taikoma direktyva, pagal kurią joms turėtų būti taikomas PVM.

Lažybų ir azartinių žaidimų paslaugos pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio f punktą atleidžiamos nuo PVM, laikantis kiekvienos valstybės narės nustatytų sąlygų ir apribojimų. Tokiu būdu valstybėms narėms sudaroma galimybė pasirinkti veiklą, kurią jos norėtų atleisti nuo mokesčių. Pasekmė – ta lažybų ir azartinių žaidimų veikla, kuri nėra specialiai atleista nuo PVM, yra juo apmokestinama. Tačiau leidimas veikti savo nuožiūra ribojamas neutralumo principo, nustatyto keletu Europos Teisingumo Teismo sprendimų¹¹.

Lažybų ir azartinių žaidimų paslaugos, kurias elektroninėmis priemonėmis teikia už ES ribų esantys operatoriai, yra apmokestinamos ten, kur įsisteigęs paslaugos gavėjas, o atleidžiama nuo mokesčio vartotojo valstybėje narėje įprasta tvarka. Kai paslaugą teikia valstybėje narėje įsisteigęs operatorius, apmokestinimo vieta dažnai yra ta vieta, kur jis įsisteigęs, o mokesčių taikymą nulemia tai, kokia tvarka toje valstybėje narėje taikomas atleidimas nuo mokesčių.

Ten, kur azartiniai žaidimai nėra atleisti nuo mokesčių, apmokestinimo PVM tvarka turėtų būti nustatoma remiantis Europos Teisingumo Teismo byla C-38/93¹², dėl kurios priimtas sprendimas, kad apmokestinamos gryniosios pajamos iš operacijos, o ne visa statoma suma. Tačiau šis aiškinimas paremtas tik tai bylai būdingais elementais, o kitose bylose¹³ Teismas išreiškė kitokią nuomonę apie kai kurią žaidimų veiklą.

Reikėtų nustatyti aiškesnes kompiuteriniams azartiniams žaidimams ir lažyboms taikomas taisykles, ypač tais atvejais, kai susidaro įspūdis, kad skirtingose valstybėse narėse taikant skirtingą tvarką sąžiningai mokesčius mokantiems operatoriams užkraunama pernelyg didelė našta. Tai reikėtų nuodugniau išnagrinėti, ypač jei dabartinės apmokestinimo vietos taisyklės, taikomos ES įsisteigusiu operatorių internetu teikiamoms paslaugoms, keisis.

3.8. Sandorių registravimas ir leidimas naudotis duomenimis

Šeštosios direktyvos 26c straipsnio B skirsnio 9 dalyje, skirtoje sandorių registravimui ir galimybei naudotis duomenimis, atsižvelgiama į tai, kad neįsisteigęs operatorius neturi būstinės ES. Kai operatorius veikia būdamas tolimoje vietovėje, nebegalima jo patikrinti laikantis įprastos tikrinimo ir audito tvarkos. Šis nuotolis kelia problemų, o Direktyvoje jas spręsti numatyta paprastai, tiesiog reikalaujant, kad

¹¹ Pvz., jungtinė byla C453/02 ir 462/02 (Linneweber) ir byla C-283/95 (Fischer).

¹² Glawe/Finanzamt Hamburg-Barmburg-Uhlenhorst - byla C-38/93.

¹³ Town and Country Factors Limited/Commissioners of Customs and Excise - byla C-498/99.

operatoriai pakankamai smulkiai registruotų sandorius, kad būtų galima patikrinti, ar mokesčių deklaracija yra teisinga. Mokesčių administratoriai, pateikę prašymą, turėtų turėti galimybę gauti duomenis elektroninėmis priemonėmis. Duomenys saugomi 10 metų.

Nėra jokių žinių, kad operatoriams būtų kilę sunkumų vykdant šiuos įpareigojimus. Mokesčių administratoriai irgi nenurodė, kad jiems būtų kilę kokių nors sunkumų tikrinant pagal specialią schemą taikomo PVM deklaracijų teisingumą. Panašia Šeštosios direktyvos 22a straipsnio nuostata mokesčių administratoriams leidžiama tikrinti duomenis per nuotolį. Administratorių skundų nebūta galbūt dėl to, kad nėra jokių duomenų, leidžiančių manyti, kad valstybės narės sistemingai naudotųsi šiomis nuostatomis.

4. IŠVADOS

Nuo 2003 m. prižiūrint, kaip praktiškai įgyvendinama direktyva, užmegzti glaudūs ir platūs ryšiai su valstybėmis narėmis ir daugeliu suinteresuotųjų operatorių. Tai leido Komisijai nustatyti visus rūpestį galinčius kelti klausimus ir stebėti šių reiškinių raidą. Dauguma šių klausimų pasirodė besą nelabai reikšmingi arba buvo lengva rasti išeitį. Jei reikės, Komisija ir toliau stebės nerimauti verčiančius reiškinius ir užtikrins, kad būtų rastas tinkamas problemų sprendimas.

Galima tvirtai teigti, kad nepratęsus šios direktyvos galiojimo, nukentėtų visos suinteresuotosios šalys. Trejų pastarųjų metų patirtis leidžia daryti tik tokias išvadas. Pasiūlytas pratęsimas leis suderinti neįsisteigusiems operatoriams skirtą specialiąją schemą ir įprastesnę vieno langelio schemą. Kai kurie pirmiau minėti techniniai klausimai yra horizontalieji ir juos tikslingiau spręsti atsižvelgiant į platesnį kontekstą.

Siekdama visiškai įgyvendinti vieno langelio schemą, Komisija ir toliau atsižvelgs į mokesčių administratorių ir prekybos operatorių patirtį, įgytą įgyvendinant e. paslaugų schemą.